

KANTAR

Allmänheten
över 80 år –
tillit, tankar och
beteende i coronatid

MSB, Myndigheten för
samhällsskydd och beredskap

Linda Karlsson

Johan Orbe

11 oktober 2020

Sifo

Om undersökningen: Allmänheten över 80 år i coronatid

En kompletterande undersökning till Kantar Sifos "coronabarometer" (18-79 år)

Syfte

Syftet har varit att fördjupa kunskapen om hur äldre, 80 år och äldre, upplever coronapandemin – bland annat vilket förtroende som finns för olika aktörers hantering av utbredningen av covid-19, oro för olika konsekvenser av pandemin samt i vilken grad man känner sig kunnig eller inte om hur man ska agera på olika områden.

Målgrupp och urval

Allmänheten, 80 år eller äldre. Slumpmässigt individurval (från Marknadsinformation).

Metod

Datainsamlingen har genomförts med hjälp av datorstödda telefonintervjuer.

Fältperiod

Intervjuerna är genomförda 21-30 september 2020.

I rapporten redovisas även resultaten på jämförbara frågor från den ordinarie coronabarometern som Kantar Sifo genomför sedan 21 mars 2020. Resultaten som redovisas är hämtade från perioden 24 september-4 oktober.

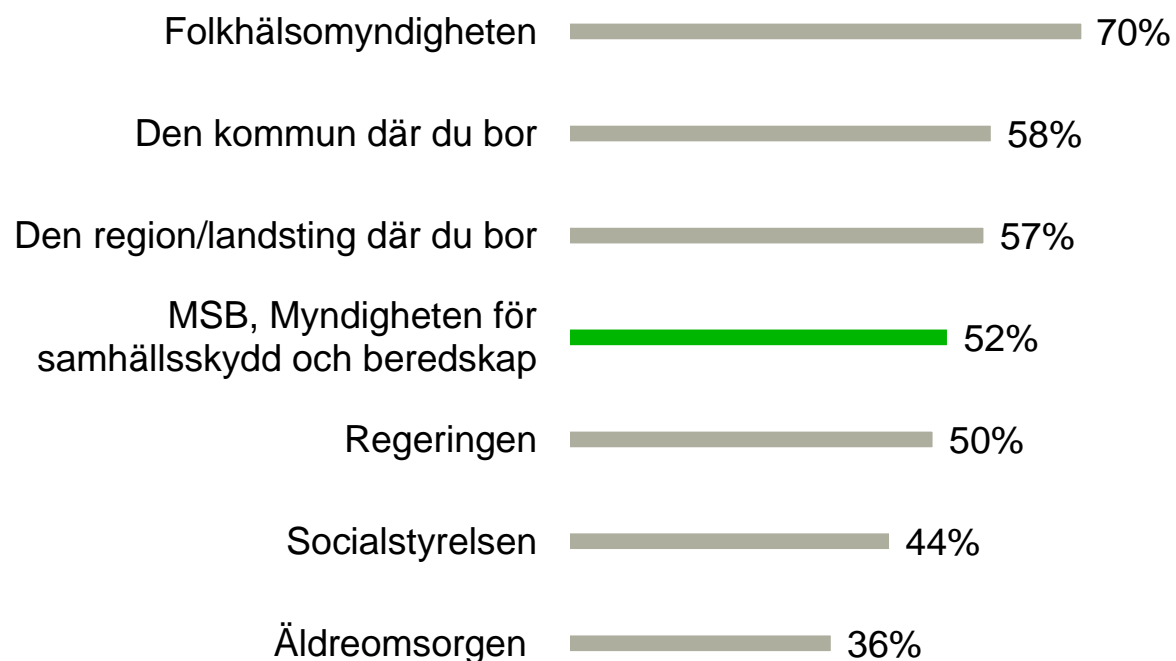
Kontakt

Johan Orbe, Kantar Sifo
johan.orbe@kantar.com

5 av 10 har ett högt förtroende för MSB – högst förtroende för FHM

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur stort förtroende har du för följande myndigheters och institutioners hantering av det nya coronavirusets utbredning i Sverige? Andel ganska stort eller mycket stort förtroende

Bas: Alla, 700 intervjuer

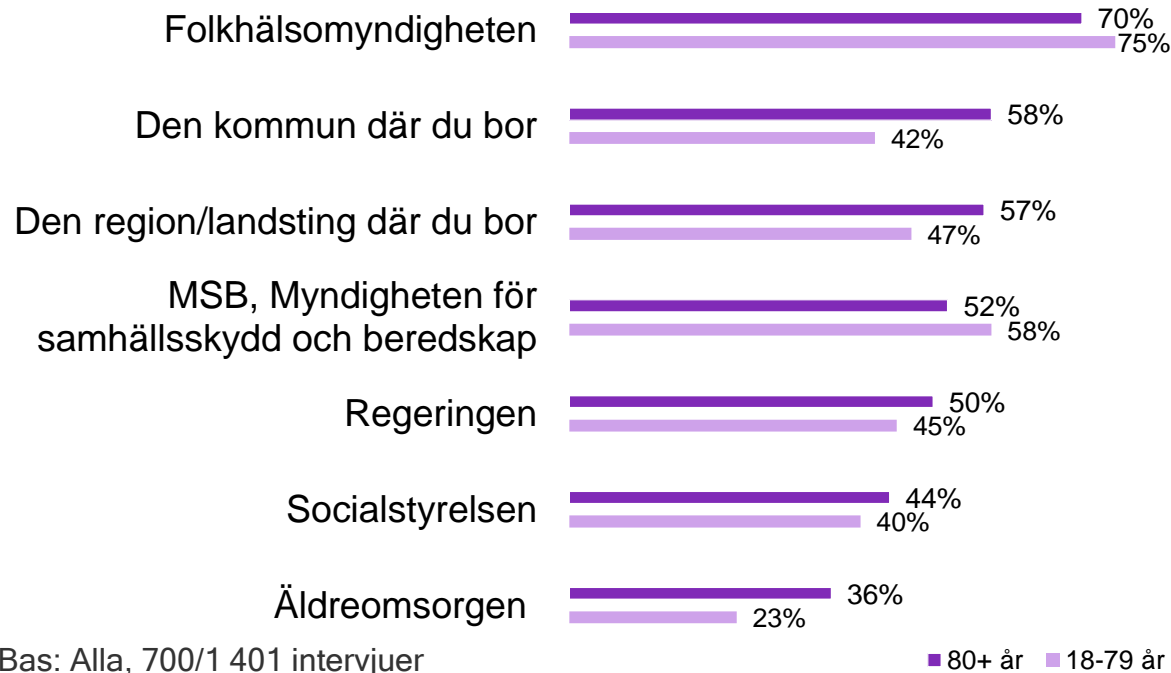
Källa: Kantar Sifo

- Högst förtroende har de äldre för Folkhälsomyndigheten. Förtroendet för den region där man bor är lika högt som förtroendet för den kommun där man bor.
- Av de aktörer som ingår har äldre lägst förtroende för äldreomsorgen, endast ca en av tre har förtroende för äldreomsorgen.
- Resultaten är med ett undantag homogena mellan män och kvinnor. Undantaget är förtroendet för MSB, där dubbelt så många män (signifikant fler) män (18 %) än kvinnor (9 %) uppger ett mycket eller ganska litet förtroende för MSB.
- Förtroendet för äldreomsorgen varierar med ålder och beroende på om man själv har äldreomsorg eller inte. De äldsta i undersökningen (86 år eller äldre) har ett signifikant högre förtroende (42 %) för äldreomsorgen än de mellan 80 och 85 år (33 %). Intervjupersoner som själva har någon form av äldreomsorg har ett tydligt (signifikant) högre förtroende (54 %) för äldreomsorgen än de som inte har det (33 %).

Äldre har högre förtroende för äldreomsorgen än andra åldersgrupper

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur stort förtroende har du för följande myndigheters och institutioners hantering av det nya coronavirusets utbredning i Sverige? Andel ganska stort eller mycket stort förtroende

Bas: Alla, 700/1 401 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

- Baserat på andel med högt förtroende (4-5) har äldre ett signifikant större förtroende än 18-79 år för både kommunen och regionen där man bor, för regeringen och för äldreomsorgen.
- Förtroendet bland äldre är signifikant lägre än i åldersgruppen 18-79 år för Folkhälsomyndigheten (även om 7 av 10 naturligtvis måste beskrivas som ett högt förtroende i absoluta tal) och för MSB.

Sex av tio äldre har förtroende för samhällets hantering av pandemin

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur stort förtroende har du generellt för svenska myndigheters och samhällsinstitutioners hantering av pandemin?

- Mycket litet förtroende (1)
- Ganska litet förtroende (2)
- Varken stort eller litet förtroende (3)
- Ganska stort förtroende (4)
- Mycket stort förtroende (5)
- Vet ej

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

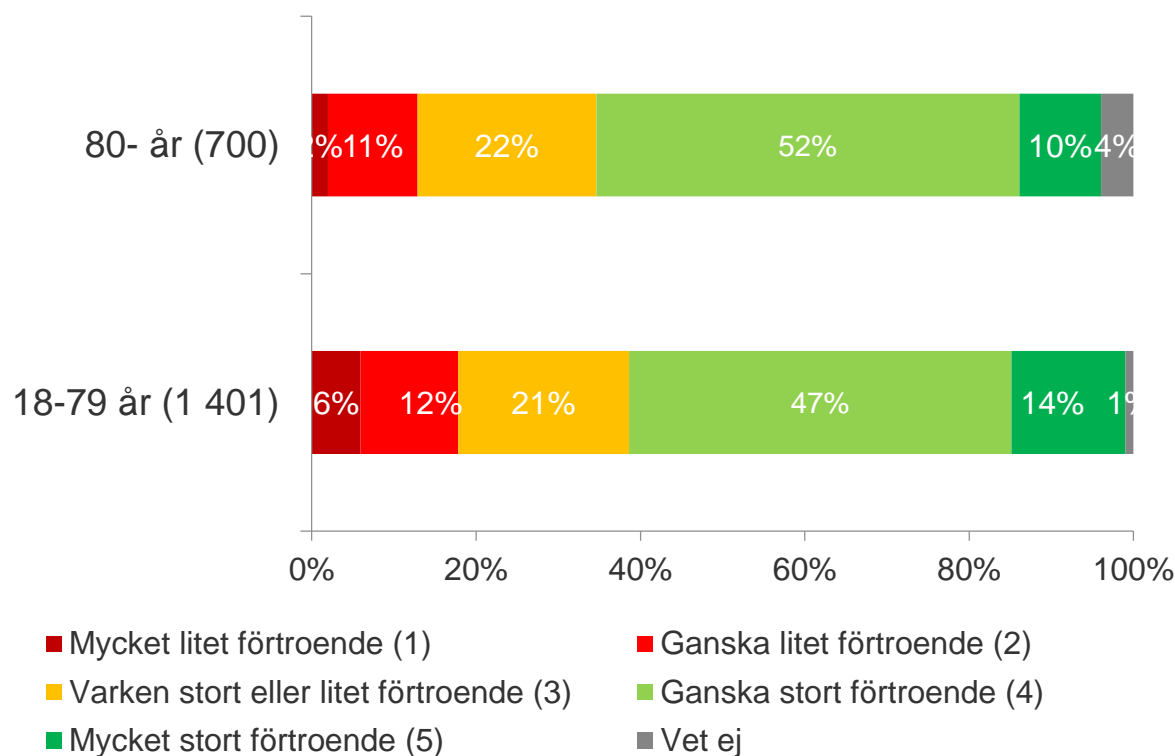
— 62 % uppger att de har ett ganska eller mycket stort förtroende för myndigheters och samhällsinstitutioners hantering av pandemin.

— Resultaten är homogena, dvs inga nämnvärda skillnader finns mellan män och kvinnor eller mellan de båda åldersgrupperna vi analyserat.

Större förtroende bland de äldre för hur samhället hanterar pandemin

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur stort förtroende har du generellt för svenska myndigheters och samhällsinstitutioners hantering av pandemin?

— Oavsett om vi studerar andelar 1-2 (litet förtroende) eller andelar 4-5 (stort förtroende) har åldersgruppen 80- år ett större förtroendet än dem mellan 18-79 år för samhällets hantering av pandemin. I bägge fallen är skillnaderna statistiskt säkerställda (andel 1-2 är signifikant lägre bland 80- år, andel 4-5 är signifikant högre).

Ekonomiska negativa konsekvenser oroar även äldre

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Andel som instämmer helt och hållet eller i ganska hög grad i följande påståenden; Jag är orolig för att ...

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

- Störst oro uttrycker de äldre för att arbetslösheten i samhället ska öka samt för att många företag ska få allvarliga ekonomiska problem, dvs liknande resultat som i övriga delen av befolkningen 18-79 år.
- Mer än hälften av de över 80 år är oroliga att inte hänga med i digitaliseringens framfart.
- Hur välfärdssystemet ska klara av effekterna av covid-19 oroar personer i åldersgruppen 80-85 (51%) mer än de äldsta över 86 år (42%).
- Oron för att arbetslösheten i samhället ska öka oroar män mer (72 %) än kvinnor (63%).

Ökad digitalisering oroar varannan äldre

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Andel som instämmer helt och hållet eller i ganska hög grad i följande påståenden; Jag är orolig för att ...

Bas: Alla, 700 intervjuer

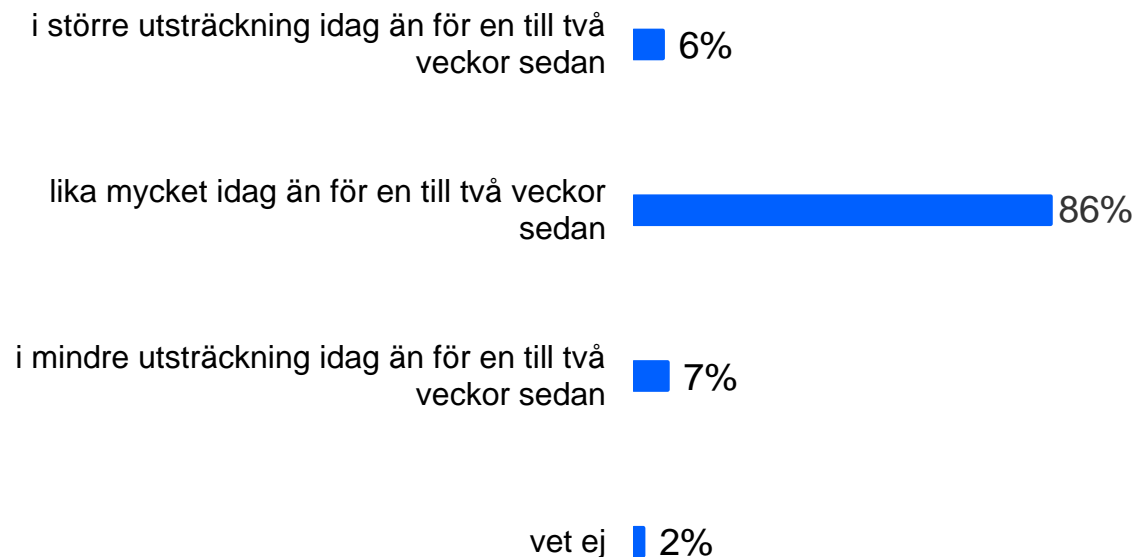
Källa: Kantar Sifo

- Störst oro uttrycker de äldre som sagt för att arbetslösheten i samhället ska öka (68 %, vilket dock är signifikant lägre än i åldersgruppen 18-79 år) samt för att många företag ska få allvarliga ekonomiska problem (ingen skillnad mot 18-79 år)
- Mer än hälften av alla över 80 år är oroliga för att inte hänga med när digitaliseringen ökar, motsvarande andel i åldersgruppen 18-79 år är endast 14 %.
- Personer 80 år och äldre är dock mindre oroliga än personer i åldersgruppen 18-79 år för att samhällsgemenskapen ska minska, för hur välfärdssystemen ska klara av effekterna av covid-19 och för att sjukvården inte har kapacitet. I alla tre fallen är skillnaderna signifikanta.

9 av 10 följer rekommendationerna i samma utsträckning som tidigare

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Vad stämmer bäst på dig om hur du följer rekommendationer för att hindra coronavirusets spridning?

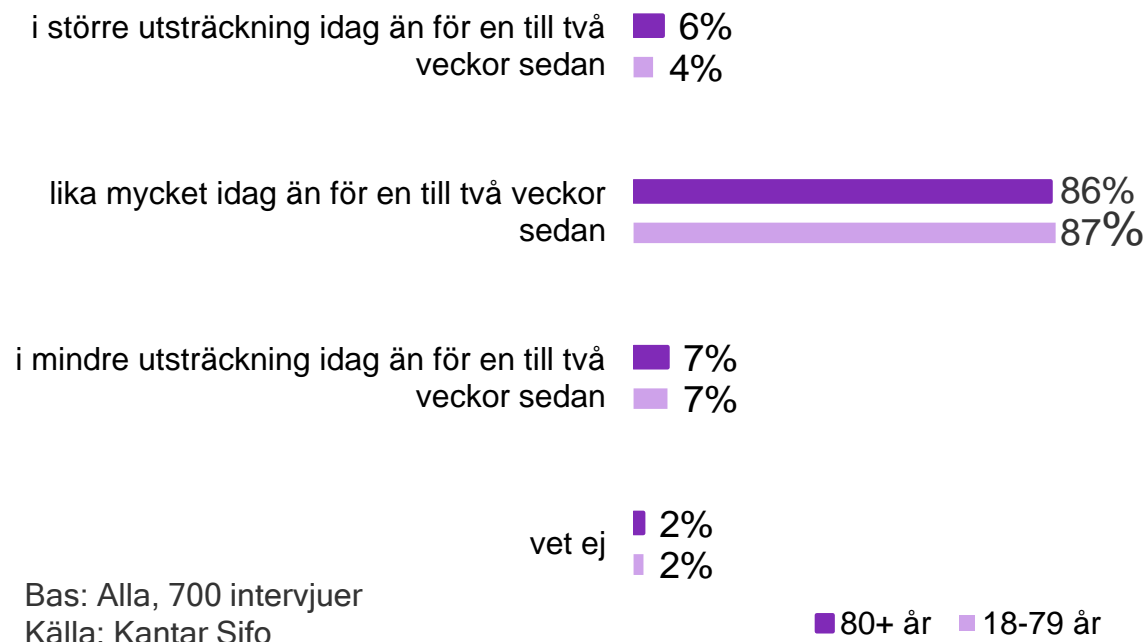
Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

- Nästan nio av tio uppger att de följer rekommendationerna lika mycket idag som för en till två veckor sedan.
- Det ingen nämvärd skillnad i resultaten mellan de som intervjuades 21-24 september respektive 25-30 september.
- ”Yngre äldre” (80-85 år) uppger i högre grad (88 %) än de som är 86 år (82 %) och äldre att de följer rekommendationerna lika mycket idag som för 1-2 veckor sedan. Ingen skillnad finns dock mellan åldersgrupperna när det gäller de andra svarsalternativen.
- I övrigt är resultaten homogena.

Hög samstämmighet mellan äldre och andra vad gäller uthållighet

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Vad stämmer bäst på dig om hur du följer rekommendationer för att hindra coronavirusets spridning?

— De äldre avviker inte från åldersgruppen 18-79 år när det gäller efterlevnaden av rekommendationerna för att hindra coronavirusets spridning.

Sex av tio äldre ser ljust på framtiden

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur ser du på framtiden med hänsyn till hur vi globalt lyckas med att hantera situationen med coronasmittan?

- Jag ser mycket ljust på framtiden
- Jag ser ganska ljust på framtiden
- Jag ser ganska mörkt på framtiden
- Jag ser mycket mörkt på framtiden
- Vet ej

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Tycker du att de åtgärder som genomförts i Sverige för att begränsa spridningen av Corona ...

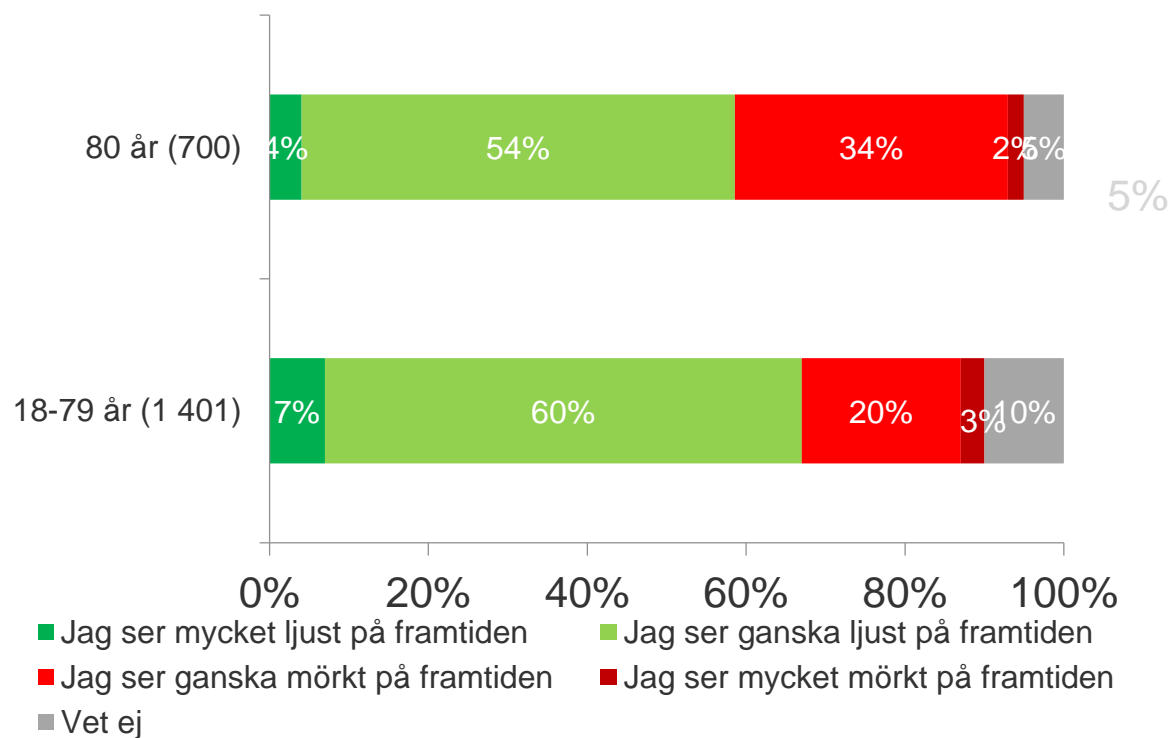
- tar för lite hänsyn till ekonomin till förmån för landets folkhälsa
- är väl avvägda mellan landets folkhälsa och landets ekonomi
- tar för lite hänsyn till landets folkhälsa till förmån för ekonomin
- Vet ej

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

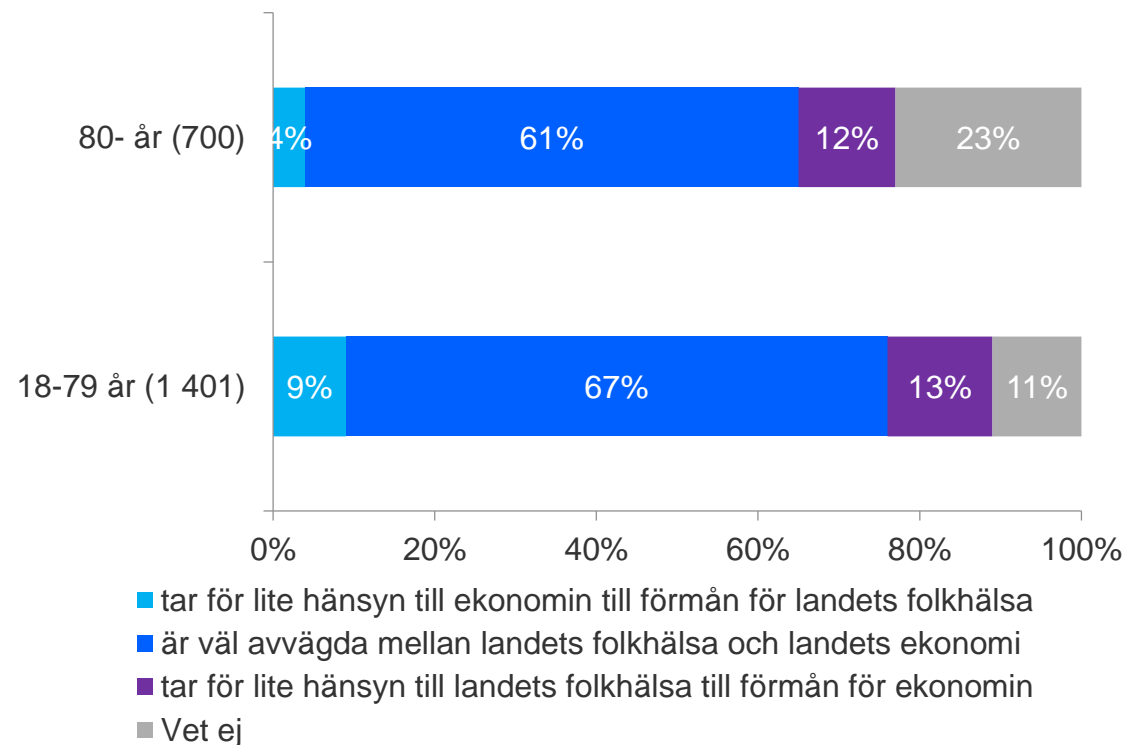
Men äldre ser mer pessimistiskt på framtiden än de mellan 18 och 79 år

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur ser du på framtiden med hänsyn till hur vi globalt lyckas med att hantera situationen med coronasmittan?

Tycker du att de åtgärder som genomförts i Sverige för att begränsa spridningen av Corona ...

Kommentarer

Framtidssyn

- Homogen uppfattning inom gruppen 80- år, inga skillnader mellan män och kvinnor eller mellan de båda åldersgrupperna som Kantar Sifo har analyserat.
- Även om nästan sex av tio ser ljus på framtiden är äldre mindre optimistiska än personer i åldersgruppen 18-79 år, där 2 av 3 ser ljus på framtiden. Mönstret är ännu tydligare utifrån andelar som ser mörkt på framtiden; 36 % bland äldre och ”bara” 23 % bland de andra. Bägge skillnaderna ligger utanför felmarginalen.

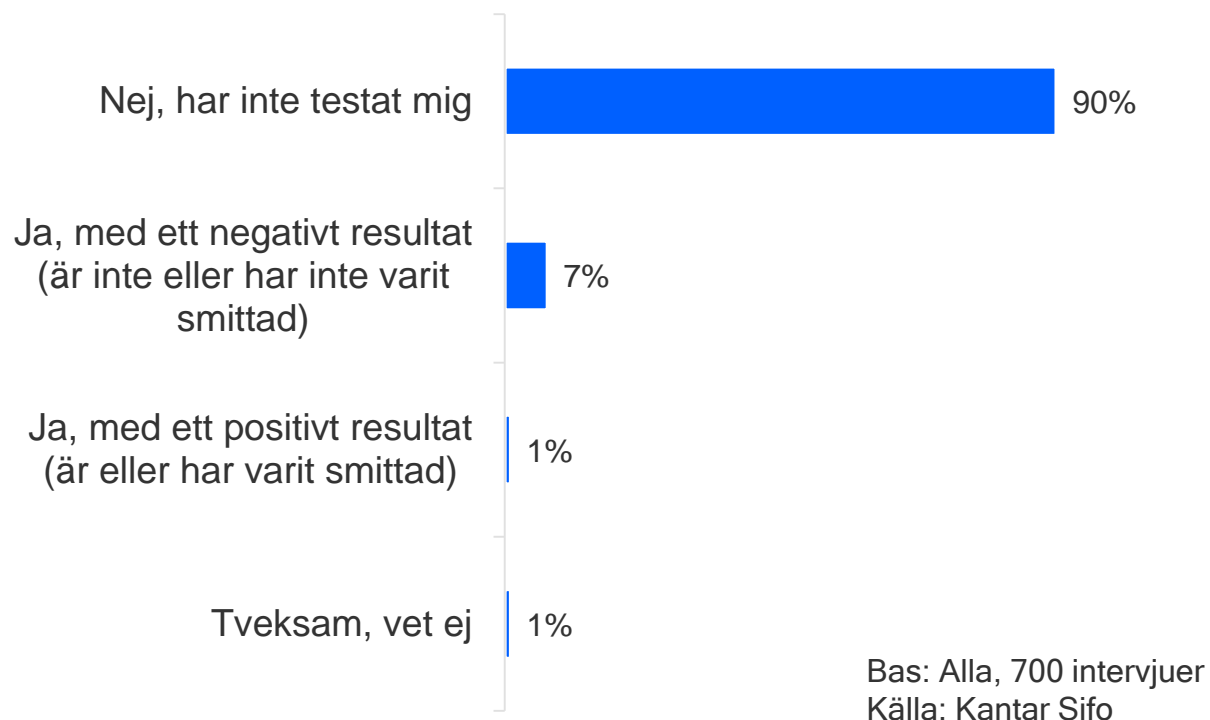
Balans i åtgärderna

- Män (80- år) tycker i signifikant högre grad (70 %) än kvinnor (54 %) att åtgärderna är väl avvägda. Förklaringen är att så många av kvinnorna (29 %) inte har någon uppfattning (svarar ”vet ej”), snarare än att tydligt förespråka någon av de andra två uppfattningarna i högre grad än män (mellan dessa finns ingen skillnad mellan män och kvinnor).
- Jämfört med allmänheten 18-79 år (9 %) tycker signifikant färre äldre (4 %) att åtgärderna tar för liten hänsyn till landets ekonomi.
- Statistiskt sett är det också signifikant färre äldre (61 % jämfört med 67 % bland de andra) som tycker åtgärderna är väl avvägda, men här är återigen den höga andelen ”vet ej” (23 %) bland äldre en förklaring.

8 % uppger att de har testat sig för covid-19

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Har du testat dig för covid-19?

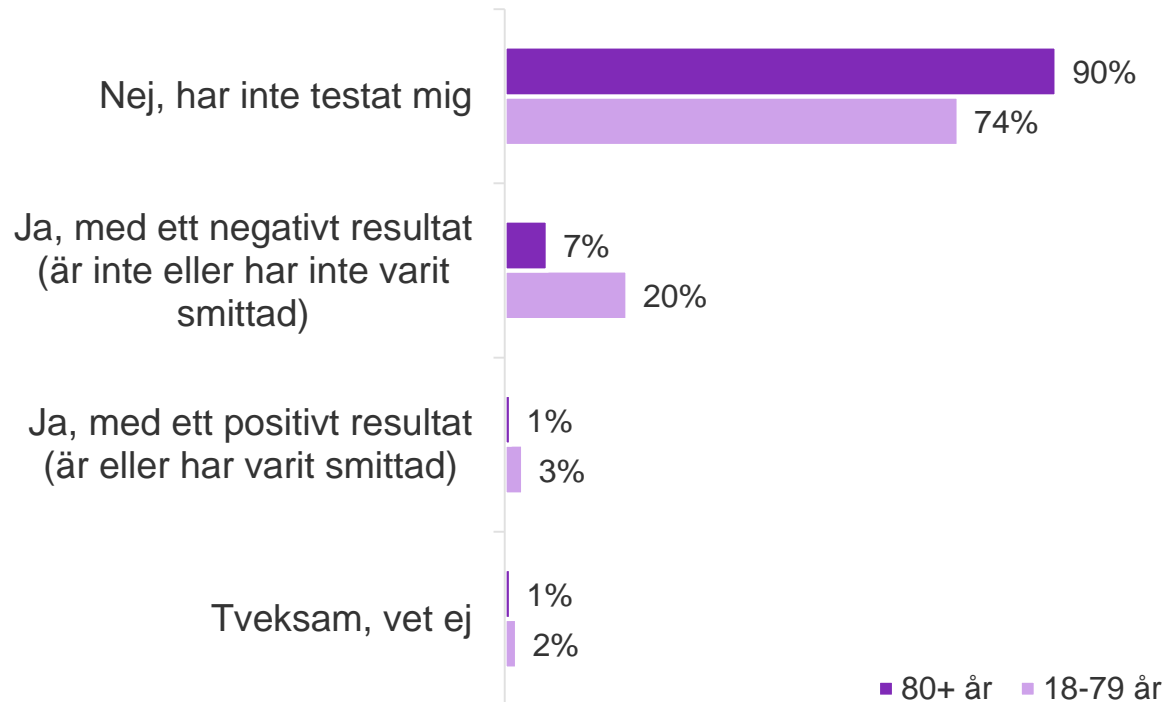
Har du gjort ett antikroppstest?

Äldre har i lägre grad än andra testat sig och gjort ett antikroppstest

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Har du testat dig för covid-19?

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Har du gjort ett antikroppstest?

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

Kommentarer

Test för covid-19

- Homogen uppfattning inom gruppen 80- år, inga skillnader mellan män och kvinnor eller mellan de båda åldersgrupperna som Kantar Sifo har analyserat.
- Äldre har i tydligt lägre utsträckning än personer mellan 18 och 79 år testat sig för covid-19.

Antikroppstest

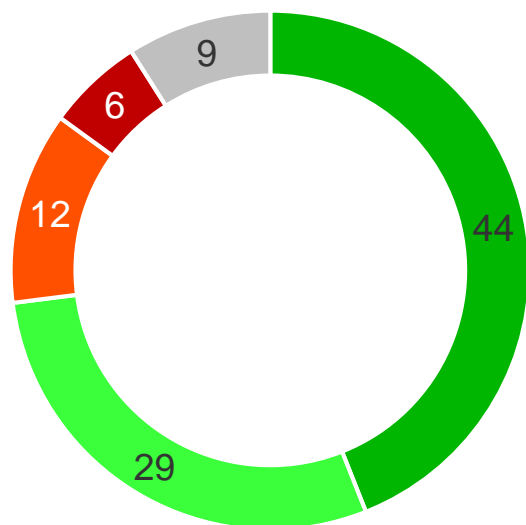
- Homogen uppfattning även här inom gruppen 80- år.
- Äldre har också i tydligt lägre utsträckning än personer mellan 18 och 79 år gjort ett antikroppstest.

7 av 10 äldre planerar att vaccinera sig

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

När det finns ett godkänt vaccin mot covid-19 framtaget, kommer du då att vaccinera dig?

80- år (700)

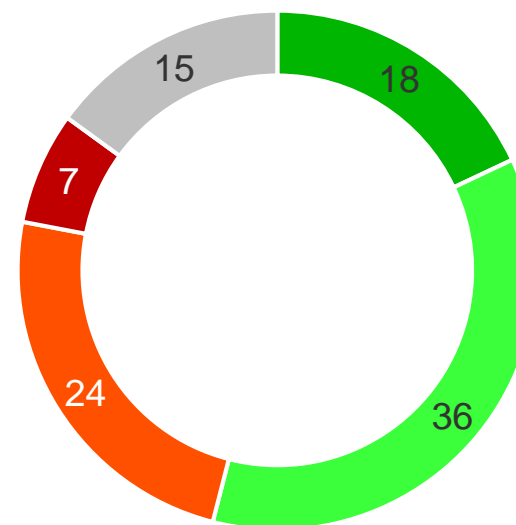

- Ja, helt säkert
- Ja, troligen
- Nej, troligtvis inte
- Nej, helt säkert inte
- Tveksam, vet ej

Bas: Alla, 700 intervjuer
Källa: Kantar Sifo

När det finns ett godkänt vaccin mot covid-19 framtaget, kommer du då att vaccinera dig?

18-79 år (1 401)

- Ja, helt säkert
- Ja, troligen
- Nej, troligtvis inte
- Nej, helt säkert inte
- Tveksam, vet ej

Kommentarer

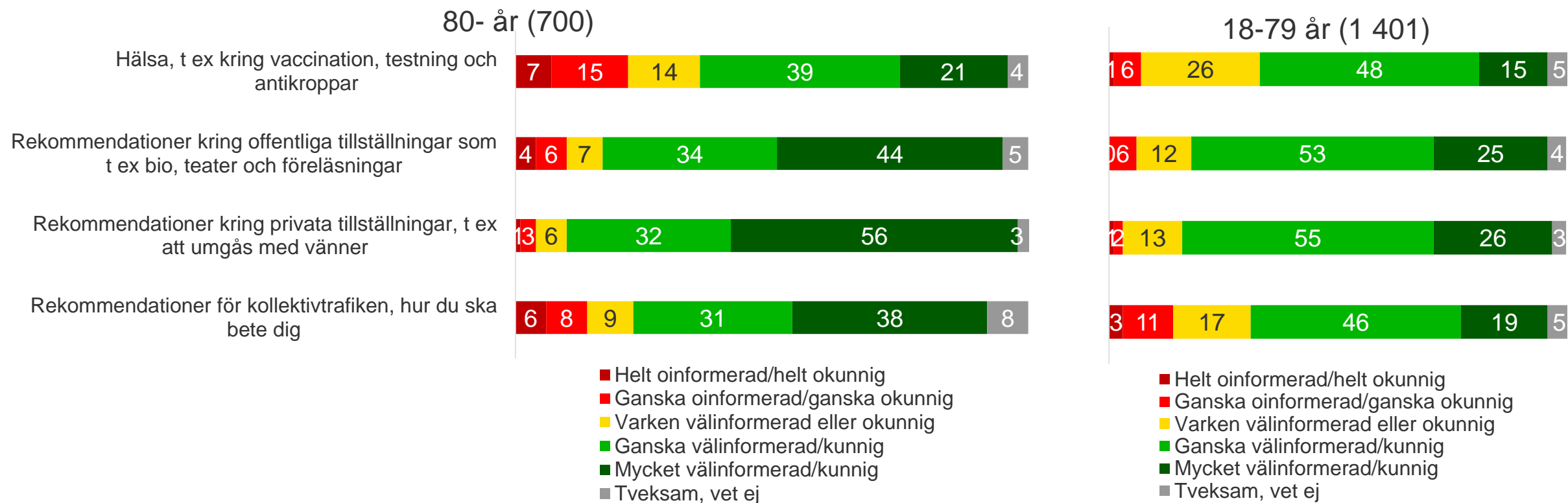
Kommer man att vaccinera sig?

- Inom gruppen 80- år uppger signifikant fler män (52 %) än kvinnor (38 %) att de "helt säkert" kommer att vaccinera sig. Läger vi ihop dessa andelar med andelarna som uppger "ja, troligen" är män över- (79 %) och kvinnor underrepresenterade (68 %) bland de som planerar att vaccinera sig. Kvinnorna utmärker sig (igen) med en dubbelt högre andel osäkra (12 % svarar "vet ej" jämfört med 6 % bland männen).
- Äldre är tydligt mer positiva till, eller intresserade av, att vaccinera sig mot covid-19 än personer i åldersgruppen 18-79 år. Tydligast är detta för svarsalternativet "Ja helt säkert"; 44 % bland äldre 80 år och "bara" 18 % bland 18-79 år.

Viss kunskapsbrist bland äldre inom hälsa – god kunskap inom rekommendationer i övrigt

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Hur välinformerad eller kunnig känner du dig om restriktioner och rekommendationer, för att kunna agera rätt?

Kommentarer

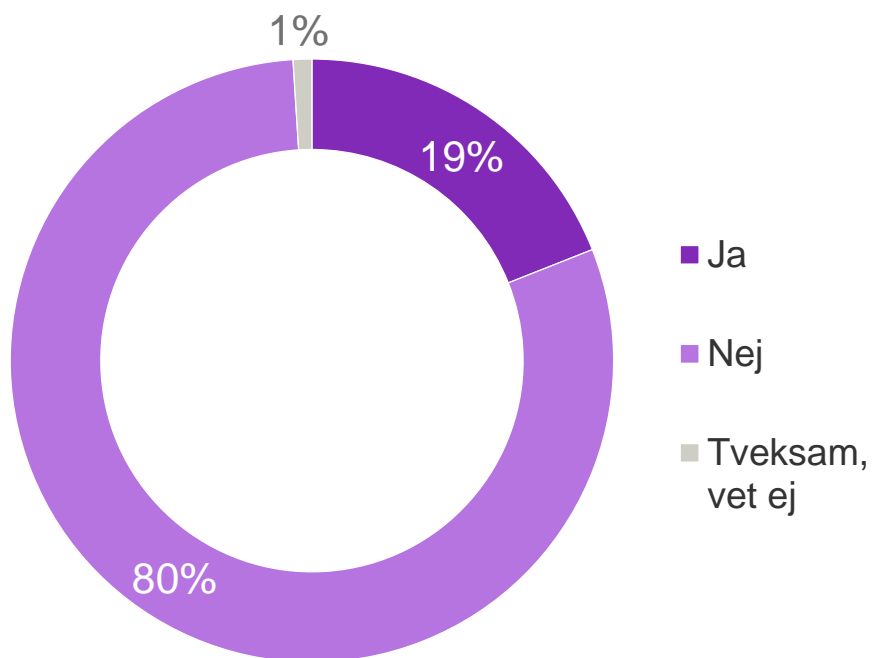
Hur välinformerad och kunnig känner man sig?

- Inom gruppen 80- år känner sig kvinnorna mer välinformerade och kunniga än männen när det gäller rekommendationer kring kollektivtrafiken (72 % jämfört med 65 %). I övrigt finns inga nämnvärda skillnader mellan män och kvinnor.
- De ”yngre” äldre (80-85 år) upplever sig vara mer välinformerade än de äldre (86- år) när det gäller rekommendationer kring kollektivtrafiken (73 % jämfört med 62 %) och rekommendationer kring offentliga tillställningar (83 % respektive 71 %). Inga andra åldersmässiga skillnader kan noteras.
- Jämför vi de som är 80- år med åldersgruppen 18-79 år kan följande noteras:
 - Signifikant fler äldre uppger att de känner sig ganska (4) eller mycket (5) välinformerade när det gäller rekommendationer kring privata tillställningar (88 % jämfört med 81 %), men det är den enda statistiskt säkerställda skillnaden om vi tittar på andel 4-5.
 - Äldre svarar genomgående i högre grad ”mycket välinformerad/kunnig”, medan personer i åldern 18-79 är mer ”försiktiga”.
 - Äldre avviker också genom en större uttalad ”kunskapsbrist” när det gäller området hälsa; 21 % uppger att de känner sig ”helt” eller ganska oinformerad”.

Bakgrundsfrågor (Bas: 700)

Allmänheten över 80 år: Tillit, tankar och beteende i coronatid

Har du idag äldreomsorg själv, t ex bor på äldreboende eller har hemtjänst?

Kön

